

כף ויבא אל פרעה. דבר אחר וירצהו, שהמשיך עליו חוט של חסד לתת לו חן לפני פרעה. אלהים יענה את שלום פרעה, כדי להקדים לו שלום ולפתח בשלום.

רבי אבא אמר, בא ראה, באותו פרעה הרשע, שהוא אמר (שמות ד) לא ידעתי את ה', ופרעה היה חכם מכל מכשפיו, אלא ודאי השם של אלהים היה יודע, שהרי כתוב הנמצא כזה איש אשר רוח אלהים בו. ומשום שמשוה לא בא אליו אלא בשם של ה', ולא בשם של אלהים, וזה היה קשה לפניו מן הכל, שהוא היה יודע שהרי השם של אלהים שולט בארץ, ובשם של ה' לא היה יודע, ועל פן קשה לפניו השם הזה.

וזהו שכתוב (שם ט) ויחזק ה' את לב פרעה. שדבר זה היה מחזק את לבו ומקשה אותו, ועל פן משה לא הודיע לו דבר של שם אחר, אלא השם של ה' לבדו, ופרשוהו.

פתח ואמר, (תהלים קיג) מי כה אלהינו המגביהי לשבת וגו'. מי כה אלהינו המגביהי לשבת - שהתעלה מעל פסא כבודו, ועל פסא כבודו למעלה ולא התגלה למטה. בשעה שאין נמצאים צדיקים בעולם, הרי הוא מסתלק מהם ולא מתגלה להם. המשפילי לראות - בשעה שהצדיקים הם נמצאים בעולם, הקדוש ברוך הוא יורד בדרגותיו פנגד התחתונים להשגיח על העולם, להיטיב להם.

שהרי פשאין נמצאים הצדיקים בעולם, הוא מסתלק ומסתיר מהם פנים ולא משגיח עליהם, משום שהצדיקים הם היסוד והקיום של העולם, שכתוב (משלי

וירצהו, דאמשיך עליה חוטא דחסד, למיהב ליה חנא קמיה דפרעה. (מה כתיב), אלהים יענה את שלום פרעה, בגין לאקדמא ליה שלום ולמפתח בשלום.

רבי אבא אמר, תא חזי, בההוא רשע דפרעה. דאיהו אמר, (שמות ה) לא ידעתי את יי, ופרעה חפים הוה מפל הרשוי. אלא ודאי שמא דאלהים הוה ידע, דהא פתיב, הנמצא כזה איש אשר רוח אלהים בו. ובגין דמשה לא אתא לגביה אלא בשמא דיי ולא בשמא דאלהים. ודא הוה קשיא קמיה מפלא, דאיהו הוה ידע דהא שמא דאלהים שליט בארעא. ובשמא דיי לא הוה ידע, ועל דא קשיא קמיה שמא דא.

ודא הוא דכתיב (שמות ט) ויחזק יי את לב פרעה, דמלה דא הוה אתקיף לביה, ואקשי ליה. ועל דא משה לא אודע ליה מלה דשמא אחרא, אלא שמא דיי בלחודוי, ואוקמוהו.

פתח ואמר, (תהלים קיג) מי כיי אלהינו המגביהי לשבת וגו'. מי כיי אלהינו המגביהי לשבת, דאסתלק מעל פרסי יקריה, (כ"א על פרסי יקריה לעילא) ולא אתגלי לתתא. בשעתא דלא אשתפחו זפאין בעלמא, הא איהו אסתלק מנייהו, ולא אתגלי להו. המשפילי לראות, בשעתא דאינון זפאין אשתפחו בעלמא. קדשא בריך הוא נחית בדרגוי לקבלהון דתתאי, לאשגחא על עלמא, לאוטבא להו.

דהא פד זפאין לא אשתפחו בעלמא, איהו אסתלק, ואסתיר אנפין מנייהו, ולא אשגח עלייהו. בגין דצדיקיי אינון יסודא וקיומא